

Kwartaalmonitor Transport en logistiek

tweede kwartaal 2016



Nauwelijks groei in transportsector

- Totale transportsector: Record aantal bedrijfsoprichtingen
- Vervoer over land: Verhuisvervoer realiseert grootste omzetgroei
- Vervoer over water: Niet positief gestemd
- Vervoer door de lucht: Omzet daalt
- Opslag en dienstverlening voor het vervoer: Wisselend beeld
- Post- en koeriersdiensten: Lagere groei koeriers
- Economisch beeld: Meer investeringen

De transportsector realiseerde een kleine omzetgroei van 0,1 procent in het tweede kwartaal van 2016. Daarmee is dit het laagste groeicijfer van de transportsector sinds 2013. Het aantal gedwongen bedrijfssluitingen lag met 56 lager dan vorig jaar. Het ondernemersvertrouwen in de transportsector veranderde niet. De Nederlandse economie groeide in het tweede kwartaal met 2,3 procent, daarmee is dit het derde jaar groei op rij. De consumptie van huishoudens is wat afgezwakt, maar de export Nederlands product groeide daarentegen meer.

Kerncijfers transport en de Nederlandse economie

	2015			2016	
	II	III	IV	I	II
% mutatie t.o.v. een jaar eerder					
omzet	2,2	2,0	3,3	0,2	0,1
faillissementen	66	54	52	65	56
bbp	1,9	2,0	1,4	1,5	2,3
consumptie huishoudens	1,8	2,0	1,4	1,3	1,2
export Nederlands product	2,2	1,0	2,6	1,8	3,2
wederuitvoer	4,6	4,6	4,1	4,4	5,2

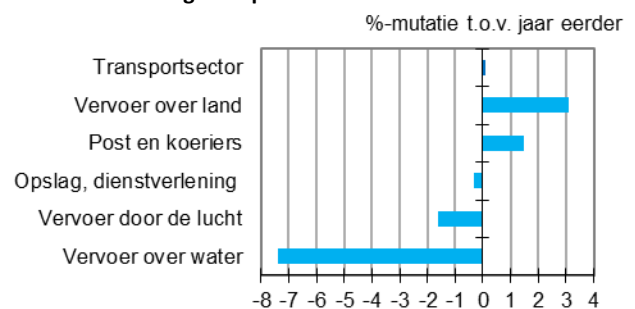
Bron: CBS

Totale transportsector

Transportsector maakt pas op de plaats

De omzet van de totale transportsector in het tweede kwartaal was nagenoeg gelijk aan die in hetzelfde kwartaal van 2015. Het vervoer over water en in de luchtvaart kenden omzetsdalingen van respectievelijk ruim 7 en een kleine 2 procent. Hiertegenover stonden de omzetstijgingen van ruim 3 procent bij het vervoer over land en circa 1,5 procent bij de post- en koeriersbedrijven. De dienstverleners voor het vervoer zaten met een kleine daling van de omzet van nog geen half procent er tussenin.

Omzetontwikkeling transport



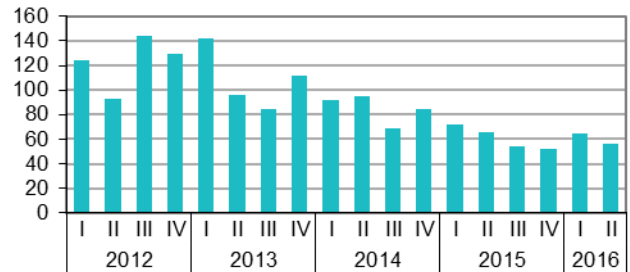
Bron: CBS

[Statline: omzet transport](#)

Aantal uitgesproken faillissementen blijft dalen

Het aantal uitgesproken faillissementen staat in het tweede kwartaal van 2016 op 56. Dat zijn er 10 minder dan in hetzelfde kwartaal vorig jaar. Het is het derde jaar op rij dat er minder gedwongen bedrijfssluitingen zijn. Vooral in het goederenwegvervoer gingen er minder bedrijven failliet. Er werden 20 bedrijven failliet verklaard tegenover 36 in hetzelfde kwartaal vorig jaar. Ook bij de taxibedrijven en bus-, tram- en metrobedrijven was er afname. Hiertegenover stond de stijging van het aantal gedwongen bedrijfssluitingen bij de expediteurs. In het tweede kwartaal vorig jaar werden er bij de vrachtbemiddelaars geen faillissementen uitgesproken, dit kwartaal waren dat er 7.

Aantal faillissementen vervoer en opslag



Bron: CBS

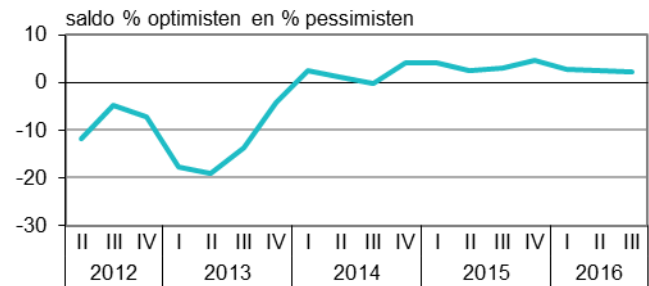
Statline: [uitgesproken faillissementen](#)

Vertrouwen transporteurs stabiel

De stemming onder de ondernemers in de transportsector is nagenoeg gelijk aan die in het vorige kwartaal. Met een stand van +2,3 is het ondernemersvertrouwen voor het achtste kwartaal op rij positief.

Het ondernemersvertrouwen is samengesteld uit drie deelindicatoren: de ontwikkelingen van de omzet en het economisch klimaat in het vorige kwartaal en de omzetverwachting voor het lopende kwartaal. De verwachting voor de omzet in het lopende (derde) kwartaal is verbeterd ten opzichte van een kwartaal eerder. Over de ontwikkeling van de omzet in het tweede kwartaal zijn ondernemers in de transportsector licht negatief. Over de ontwikkeling van het economisch klimaat zijn ondernemers iets minder positief dan drie maanden geleden.

Ondernemersvertrouwen transport (seizoengecorrigeerd)



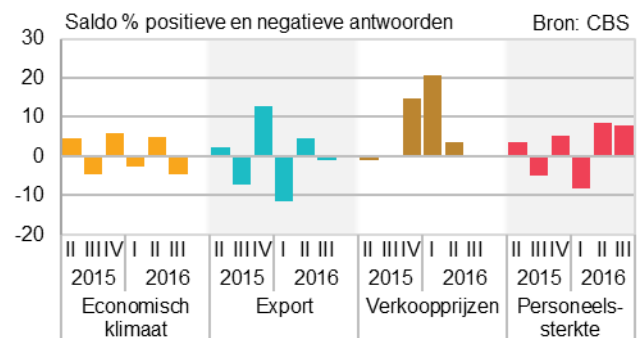
Bron: CBS

Statline: [ondernemersvertrouwen](#)

Verwachtingen personeelssterkte positief

Het aantal ondernemers dat een toename van de personeelssterkte verwacht, is groter dan het aantal dat een afname voorziet. Vorig jaar verwachtten ondernemers per saldo een afname van de personeelssterkte. Het aantal ondernemers dat een toename van de export verwacht is ongeveer even groot als het aantal dat een afname verwacht. Dat geldt ook voor de verwachtingen met betrekking tot de verkoopprijzen. Over het economisch klimaat zijn ondernemers, net als vorig jaar in het derde kwartaal, negatief gestemd.

Verwachtingen transportsector



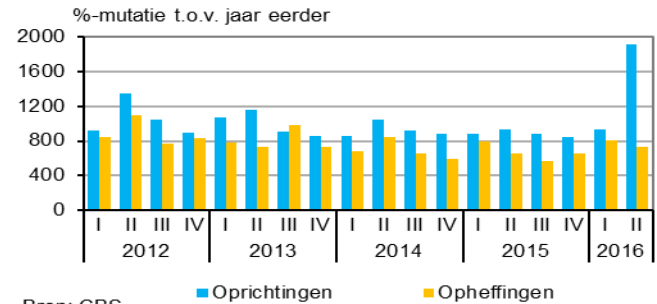
Statline: [conjunctuurenquête Nederland](#)

Recordaantal bedrijfsoprichtingen

In het tweede kwartaal van 2016 zijn in de transportsector een recordaantal van ruim 1900 nieuwe bedrijven opgericht, waarvan verreweg het grootste deel zich heeft ingeschreven als taxionderneming. Dat is een verdubbeling van het aantal starters in dezelfde periode een jaar eerder. Verder zijn er 735 transportbedrijven opgeheven tijdens het afgelopen kwartaal, met name lokale postbedrijven en koeriers. Dat is een stijging van bijna 14 procent ten opzichte van een jaar eerder.

In totaal telt Nederland aan het eind van het tweede kwartaal 38 210 transportbedrijven. Het totaal aantal bedrijven dat actief is in de transport en logistiek ligt daarmee in vergelijking met een jaar geleden 7 procent hoger.

Aantal oprichtingen en opheffingen in de transportsector



Bron: CBS

[Statline: bedrijven oprichtingen](#)

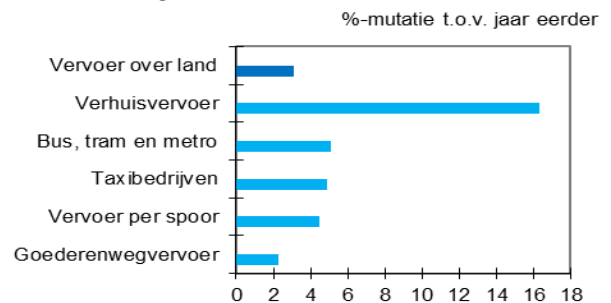
[Statline: bedrijven opheffingen](#)

Vervoer over land

Aanhoudende groei omzet

De omzet van de vervoerders over land is in het tweede kwartaal met ruim 3 procent gestegen ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder. Daarmee is dit het zesde kwartaal op rij dat de omzet toenam. Alle deelbranches droegen hier aan bij. De hoogste omzetontwikkeling, met meer dan 16 procent kwam, ingegeven door de verdere opleving van de woningmarkt, op naam van de verhuizers. Het goederenwegvervoer, de grootste branche, noteerde met ruim 2 procent de kleinste omzetstijging. De overige deelbranches ontliepen elkaar niet veel met een omzettoename tussen de 4,5 procent bij het vervoer per spoor en ruim 5 procent bij de bus-, tram- en metrobedrijven.

Omzetontwikkeling vervoer over land



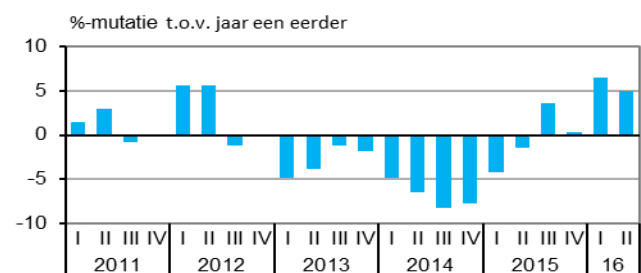
Bron: CBS

[Statline: omzet transport](#)

Taxivervoer in de plus

De omzet bij de taxibedrijven is het afgelopen kwartaal gegroeid met 5 procent ten opzichte van hetzelfde kwartaal vorig jaar. Dit is het vierde kwartaal op rij dat de omzet toenam. Ongeveer twee derde van de omzet komt uit het school-, zittend -zieken- en gehandicaptenvervoer, het zogenaamde contractvervoer. Het resterende deel van de omzet wordt grotendeels behaald uit het straattaxi-vervoer.

Omzetontwikkeling taxibedrijven



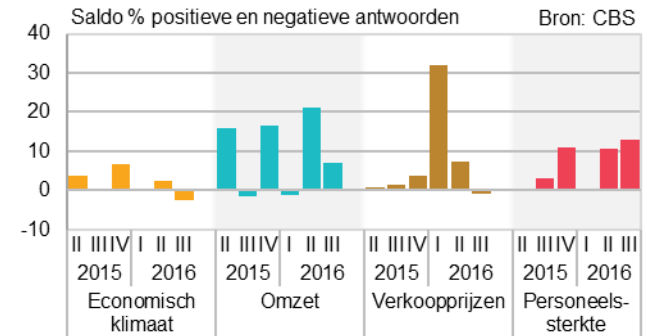
Bron: CBS

[Statline: omzet transport](#)

Toename van de werkgelegenheid verwacht

Vervoerders over land verwachten een toename van de werkgelegenheid. Naar verwachting zal de personeelssterkte bij, per saldo, 13 procent van de ondernemers toenemen. Vergeleken met het derde kwartaal vorig jaar verwachten veel meer ondernemers een toename van de personeelssterkte. Ondernemers zijn ook positief over de verwachte omzetontwikkeling. Weliswaar verwachten minder ondernemers een omzetgroei dan in het vorige kwartaal, maar vergeleken met het derde kwartaal vorig jaar, zijn ondernemers positiever in hun omzetverwachtingen. De verwachtingen voor het economisch klimaat zijn licht negatief. Ondernemers verwachten nauwelijks veranderingen in de tarieven door te voeren.

Verwachtingen ondernemers vervoer over land



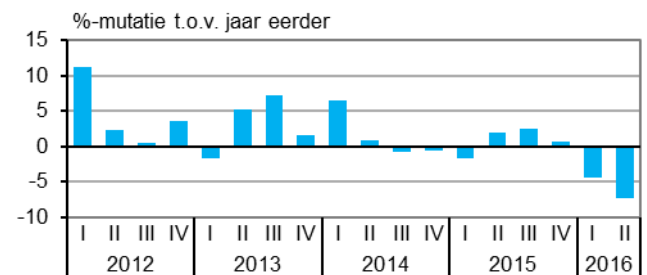
Statline: [conjunctuurenquête Nederland](#)

Vervoer over water

Minder omzet vervoer over water

In het tweede kwartaal van 2016 is de omzet van de vervoerders over water met bijna 7,5 procent gedaald ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Dit is het tweede kwartaal op rij dat er minder omzet wordt behaald. Zowel bij de zeevaart- als de binnenvaartbedrijven daalde de omzet. De tarieven staan onder druk door overcapaciteit. De zeevaart heeft hier vooral in de containervaart mee te maken. Door de verminderde overslag van bulkgoederen en containers in de Nederlandse havens, is er minder werk voor de binnenvaartschippers. De omzet in de binnenvaart daalde in het tweede kwartaal met ruim 6 procent ten opzichte van een jaar geleden. Vooral het vervoer van erts en kolen liet een daling zien. Doordat het aanbod van goederen is gedaald stonden ook de vrachttarieven onder druk.

Omzetontwikkeling vervoer over water



Bron: CBS

Statline: [omzet transport](#)

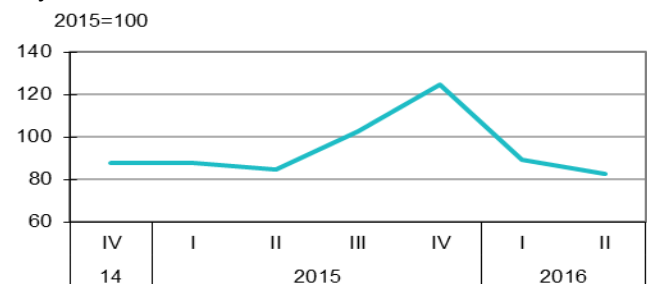
Prijsindex binnenvaart daalt verder

De prijsindex van goederenvervoer door de binnenvaart daalde in het tweede kwartaal van 2016 naar het laagste niveau sinds het begin van de waarneming (vierde kwartaal 2014).

Het aanbod van schippers en hun laadvermogen was mede door de normale waterstand in het tweede kwartaal groot. De binnenvaartschippers konden hierdoor veel vervoeren, maar er was juist minder vraag naar hun diensten. De prijzen kwamen hierdoor onder druk te staan.

Het prijsniveau was een derde lager dan een half jaar eerder. Toen was er sprake van een geheel andere marktsituatie; de lage waterstand zorgde toen voor hogere prijzen.

Prijsindex binnenvaart



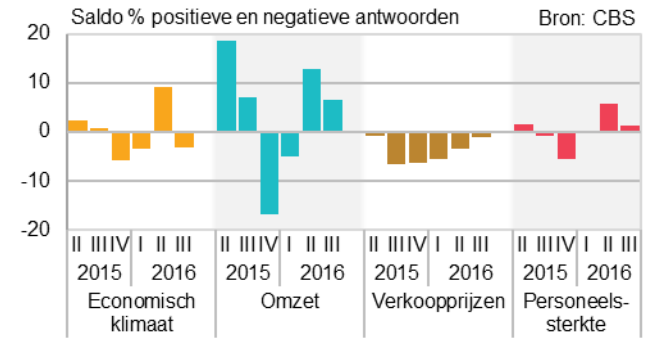
Bron: CBS

Maatwerktabel: [prijzontwikkelingen binnenvaart](#)

Vervoerders over water minder positief dan vorig kwartaal

De varende vervoerders zijn over het derde kwartaal minder positief dan over het tweede kwartaal. Het aantal ondernemers dat een verslechtering van het economisch klimaat verwacht, is groter dan het aantal dat een verbetering verwacht. Daarmee zijn ondernemers negatiever gestemd dan in het vorige kwartaal en ook negatiever dan in hetzelfde kwartaal vorig jaar. Ondernemers zijn wel positief gestemd over de omzet. Het aantal ondernemers dat een toename van de personeelssterkte verwacht is ongeveer even groot als het aantal ondernemers dat een afname verwacht. Vanaf het derde kwartaal van 2015 tot en met het tweede kwartaal van 2016 verwachtten ondernemers per saldo een daling van de tarieven. Nu verwachten ondernemers per saldo gelijkblijvende tarieven.

Verwachtingen vervoerders over water



Statline: conjunctuurenquête Nederland

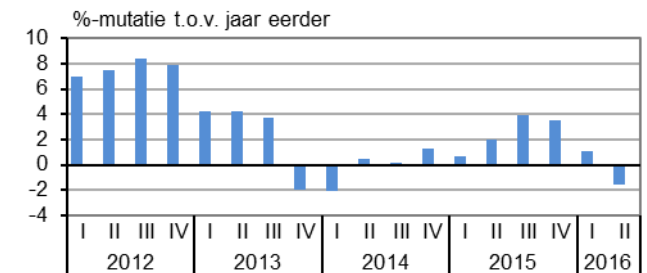
Vervoer door de lucht

Omzet luchtvaart daalt

De omzet bij luchtvaartmaatschappijen daalde in het tweede kwartaal van 2016 met ruim 1,5 procent. Het is voor het eerst in twee jaar dat er sprake is van een omzetsdaling. De luchtvrachtomzet staat al langer onder druk, maar de omzet bij het vervoer van passagiers compenseerde dit. In het afgelopen kwartaal daalde ook de omzet in het passagiersvervoer.

Om concurrerend met de low-budgetbedrijven te blijven zijn de tarieven verlaagd. De ongunstige wisselkoers heeft ook aan de omzetsdaling bijgedragen, aangezien veel internationale vluchten in dollars worden afgerekend.

Omzetontwikkeling luchtvaart



Bron: CBS

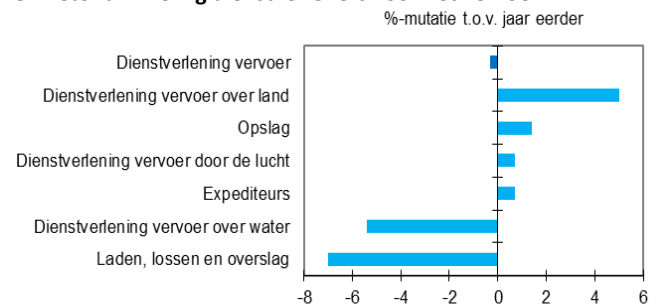
Statline: omzet transport

Opslag en dienstverlening voor het vervoer

Wisselend beeld dienstverleners

De dienstverleners voor het vervoer hebben de omzet in het tweede kwartaal van 2016 zien dalen met bijna een half procent ten opzichte van dezelfde periode een jaar geleden. Bij de dienstverleners voor het vervoer over water en de laad-, los- en overslagbedrijven daalde de omzet met respectievelijk ruim 5 en 7 procent. De overslagbedrijven zagen de omzet teruglopen door de lagere af- en aanvoer van containers en droge bulkgoederen. Bij de overige deelbranches was er sprake van omzetsijgingen, maar dit was niet genoeg om de totale omzetontwikkeling te laten stijgen. In vergelijking met voorgaande kwartalen boekten luchthavens een veel lagere omzetgroei.

Omzetontwikkeling dienstverleners voor het vervoer



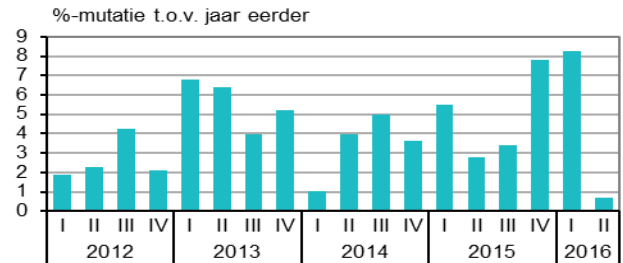
Bron: CBS

Statline: omzet transport

Laagste omzetgroei dienstverleners luchtvaart in vijf jaar

De omzet bij dienstverleners voor het vervoer door de lucht steeg in het tweede kwartaal met iets meer dan een half procent ten opzichte van een jaar eerder. Vorig kwartaal was de omzetstijging ruim 8 procent, de grootste sinds 2011. Het is de afgelopen vijf jaar niet eerder voorgekomen dat de omzetstijging onder de 1 procent lag. Dit staat in contrast met de stijging van ruim 6 procent in het aantal afgehandelde passagiers en een stijging van 4 procent in het aantal starts en landingen. Ook het aantal afgehandelde vrachten liet een stijging zien. De omzetsdaling is onder meer toe te schrijven aan de verlaagde tarieven die de luchthavens in rekening brengen voor de diensten die zij leveren.

Omzetontwikkeling dienstverlening voor de luchtvaart



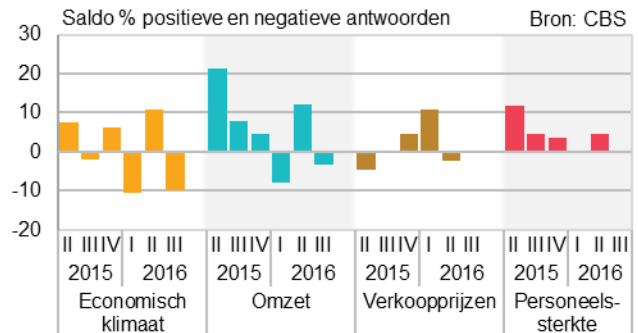
Bron: CBS

[Statline: omzet transport](#)

Transportdienstverleners negatief gestemd

Er is weinig meer over van de positieve verwachtingen die transportdienstverleners hadden voor het tweede kwartaal. Zowel de verwachtingen voor het economisch klimaat als de verwachtingen voor de omzet in het derde kwartaal zijn per saldo negatief. Ook vergeleken met het derde kwartaal vorig jaar zijn ondernemers over deze aspecten negatiever gestemd. Per saldo voorzien ondernemers dat de personeelssterkte gelijk blijft aan het vorige kwartaal. Hetzelfde geldt voor de verkoopprijzen.

Verwachtingen dienstverleners transport



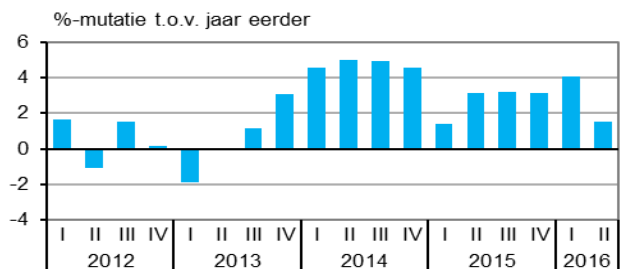
Bron: CBS
[Statline: conjunctuurenquête Nederland](#)

Post- en koeriersdiensten

Lagere omzetgroei koeriers

De omzet bij de post- en koeriersdiensten steeg in het tweede kwartaal van 2016 met 1,5 procent ten opzichte van het overeenkomstige kwartaal vorig jaar. De groei viel lager uit dan de voorgaande vier kwartalen door de lagere omzetgroei bij de koeriersdiensten. De omzet bij de pakkettenbezorgers steeg met ruim 5 procent, terwijl dit in de voorgaande kwartalen boven de 8 procent lag. Daardoor lag de totale omzetgroei op het laagste niveau sinds begin 2015.

Omzetontwikkeling post- en koeriersbedrijven



Bron: CBS

[Statline: omzet transport](#)

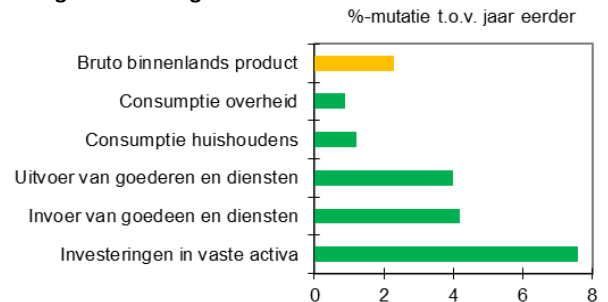
Economisch beeld

Economie houdt groei vast

Volgens de eerste berekeningen was de omvang van de Nederlandse economie in het tweede kwartaal 2,3 procent groter dan in het tweede kwartaal van 2015. De groei is vooral te danken aan toegenomen consumptie en investeringen. Ook het exportsaldo droeg positief bij. De Nederlandse economie groeit gestaag verder. Er zijn nu negen kwartalen achter elkaar met kwartaal-op-kwartaal groei.

Ook dit kwartaal zijn de investeringen in vervoermiddelen en woningen weer aanzienlijk gegroeid. Bedrijven investeerden vooral meer in transportmiddelen. Daarnaast werden er meer transportmiddelen uitgevoerd. De groei van de investeringen is in lijn met het gestegen producentenvertrouwen.

Bestedingen naar categorie 2e kwartaal 2016



Bron: CBS

[Statline: bbp en bestedingen](#)

Opmerkingen betreffende deze publicatie

- Deze publicatie is samengesteld op basis van cijfers zoals deze op 8 september 2016 beschikbaar waren. Mogelijk zijn er op het moment van lezen actualere cijfers, deze kunt u vinden via de links onder de grafieken.
- De cijfers zijn doorgaans niet seizoengecorrigeerd. Indien dit wel het geval is staat dit aangegeven in de tekst/grafiek.

Colofon

Tekst sector bedrijvenstatistieken Den Haag (EBD)

Datum 9 september 2016

Meer informatie

CBS Infoservice: [infoservice online](#)
Telefonisch (08.30-17.30): 088 5707070

Media:
CBS Persdienst: persdienst@cbs.nl
Telefonisch: 070 3374444